

Kommunrevisionen och kommunalrätten i 800 år

Kommunalrätten

Kommunrevisionen bör grundlagregleras!

Lars Munters

Förtroendevald revisor i Stockholms stad

Fd. direktör i Svenska kommunförbundet och chef för rätts- och revisionsavdelningarna

Kommunrevisionen

Alla tiders kommunrevision!

Ulf Nersing

Stadsrevisor och chef för revisionskontoret i Norrköping
Certifierad kommunal revisor

Alla tiders kommunrevision!

Vad hände 1300-2000?

Vad händer nu? – Det vet ni själva! Se skl.se och kommunrevisionen.se!

Vad händer fram till 2100?

1300-talet

1300-talet – Norrköping har sitt ursprung i en by som sannolikt blev stad under första delen av 1300-talet. Nedan visas det som brukar kallas "Privilegiebrevet" från 1384 men det dokumentet avser egentligen stadens geografiska gränser. Fanns någon revision då?

1400-talet

1400-talet – kämnärerna kan ses som kommunrevisorernas föregångare. Mer om detta finner du på www.kommunrevisionen.se

kämnrätt [çɛ´m-] (av medellågtyska *kemener*, av äldre *kemerer*, etymologiskt sett samma ord som svenska *kamrer*), i äldre tid underrätt i de större städerna. Enligt Magnus Erikssons stadslag från mitten av 1300-talet skulle det i städerna utom rådhusrätten finnas en lägre domstol ute på torget bestående av tre medlemmar, en å kungens och två å stadens vägnar, vilken skulle döma i smärre mål. Under 1600-talet kom dessa lägre domstolar, som fanns endast i de större städerna, att kallas kämnärsrätter. Det blev också sed att kämnärsrätterna sammanträdde i rådhusen i de s.k. kämnärsstugorna. Kämnärsrätterna upphörde år 1849.

1500-talet

1539 inrättar Gustav Vasa Räknekammaren för att hålla ordning på stats-, kyrko- och kommunverksamheterna.

1600-talet

1619 – första revisionsstadgan utfärdas i Stockholm enligt tidigare stadsrevisorn Lennart Björk! Från år 1740 finns stadsrevisorer Stockholm!

1627 Belgaren Louis De Geer flyttar till Sverige medborgare och startar kanontillverkningen. Statyn nedan finns på Gamla Torget!

..Granskningen av räkenskaperna för kyrkans medel förutsattes ske på sockenstämman utan anlitande av särskilda revisorer.

1700-talet

1739 har revisorerna i Norrköping väntat i fem (5) år på räkenskaperna och ställer därför frågan: När kommer bokslutet?

Bakgrund

Denna period i svensk historia kallas för den Stora ofreden.

Norrköping blev då drabbad på mer än ett sätt; bortsett från att man ansattes av pesten och fick ta emot många flyktingar, så kom även de ryska galärerna till staden år 1719 för att bränna ned den.

Ryssarna lyckades mer än väl och lämnade Norrköping i ruiner. Det upptogs kollektorer för att hjälpa till med återuppbyggandet. Bland dem som kom i åtnjutande av denna förmån var också Norrköping.

På bilden syns Holmentornet i Norrköping från år 1750.

1800-talet

1800 Riksdagen genomförs i Norrköping och öppnas av Gustav IV

1810 kännetecknades av ny dynasti, ny geografi, nya grundlagar och tidiga funderingar om "kommunal självstyrelse" 1810-2010= 200 år

1862 års kommunalförordningar om kommunstyrelse i stad anger att fullmäktige varje år ska utse revisorer för granskning av den kommunala förvaltningen. Redan i dessa tidiga författningar fanns vissa formkrav för hur anmärkningar från revisionen skulle hanteras.

Louis De Geer var statsminister år 1862.

Kommunrevisionens kontor byggdes år 1856.

1900-1960

1906 Spårvagnen, Norrköpingsutställningen och förste sifferrevisorn

1922 Stadsrevisorsämbetet införs i Norrköping

1930 Begränsad förnyelse av kommunallagen

1938 Stadsförbundet börjar förmedla revisorer – Komrev

1948 **1:a Primärkommunala revisionskonferensen – Starev**

1953 Fortsatt detaljstyrning av landskommunerna (1,6 anställda)

1958 Primärkommunala revisionskonferensen inkl Norrköping

1961-2011

1962 Kommunalförfattningarna 100 år

1977 Kommunrevisionen fokuserar ”ändamålsenlighet ..”

1991 Hur verksamheten **utövats** ändras till hur verksamheten **utövas**

2000 Förtroendevalda revisorer och lekmanarevisorer

2003 Norrköpings revisorer **avstyrker** ansvarsfrihet (85-0 i KF)

2006 Bedöma delårsresultatet, oberoendet, ansvarsprövningen

2010 **62:an, Rådhuset 100 år och Kommunrevisionen 200 år**

2011 Förtroendevalda revisorn får inte längre sitta i fullmäktige

MOR

Modern Offentlig Revision

I kommunerna genom 1977 års kommunallag

En markering av oberoendet genom ett eget revisionskapitel

Verksamhetsrevision lyfts fram

Revisorn ska vara medlem i kommunen

FAR är fundersam över MOR

Grundläggande utgångspunkter

Privat verksamhet

Mål = Pengar

Medel = Verksamhet

Kommunal verksamhet

Mål = Verksamhet

Medel = Pengar

Kommunala aktiebolag = Primärt kommunal verksamhet och en del av kommunen!! = Kommunalrätten dominerar!

Några frågor som varit heta

1. Den viktiga tempusförändringen!
2. Tillkomsten av god revisionsse!
3. Kommunallagens krav på förtroendevalda!

Rättsfall m.m. på gång

1. Är ”mycket allvarlig kritik” att ses som en ”anmärkning” i lagens mening?
2. Det individuella ansvaret – kan det utkrävas om nämndledamot inte får se alla handlingar i ett ärendet?
3. Som revisor har du rätt att se ”allt”. Se PM med kortfattad redovisning av viktiga grundregler!

Grundlagsskydda revisionen!!!

Slå vakt om det kommunaldemokratiska system som fungerat så bra under så många år!!

Informera de politiska partierna om detta system, så slipper vi ständiga ifrågasättanden...

och inför ansvarsprövning även inom staten!!

2011- 2100

Visioner på längre sikt är till föga gagn (Hjalmar Mehr 1962)...

2010 Trender: globalisering, offentlig-privat, demografi

2011 God revisionssed i kommunal verksamhet 2010 börjar tillämpas

2015 Den kommunala revisionen är grundlagsreglerad – SVEREV

2020 Första professorn i kommunal revision

2030 Det goda livet och den goda revisionen finns i Norrköping

2048 100:e Primärkommunala revisionskonferensen i Norrköping

2062 Kommunalförfattningarna 200 år (1862-2062)

2100 Sverige har betydligt färre kommuner

Vill du ha kontakt med oss?

www.kommunrevisionen.se

Lars Munters tfn 08-70 43 49

Förtroendevald revisor i Stockholms stad

Fd. direktör i Svenska kommunförbundet och chef för rätts- och revisionsavdelningarna

larsmu@telia.com

Ulf Nersing tfn 011-15 17 96

Stadsrevisor och chef för revisionskontoret i Norrköping

Certifierad kommunal revisor

ulf.nersing@norrkoping.se

Alla tiders kommunrevision!